

Ἔτος Α΄ ἀριθ. φύλλου 1 Μάιος 1956 Χανιά-Κρήτης

Τὰ "Χρονικά Φύλλα" ἐκδίδομεν διὰ δύο λόγους, κυρίως τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας τῆς ἱστορίας Χανίων καὶ τὴν βιβλιογραφίαν τῶν σπανίων ἢ μάλλον τῶν μοναδικῶν βιβλίων τῆς "Μαλμεΐου Βιβλιοθήκης" Χανίων χάριν τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ τόπου μας.

Ἡ βιβλιοθήκη μας ἀπὸ τοῦ 1927 εἶναι δωρεάν κοινόχρηστος εἶναι ὀργανομένη ὑπὸ ὄργανισμοῦ Καταστατικοῦ καὶ διοικηται ὑπὸ συμβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐπταμελοῦς ἐπὶ τῆς Βιβλιοθήκης καὶ τριμελοῦς ἐπὶ τῆς Πινακοθήκης.

Ἡ ἱστορία μας εἶναι δραματικοτάτη καὶ θέλομεν τὴν δημοσιεύσασθαι προσεχῶς.

Ἡ ἐκδοσίς μας γίνεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἐπιτροπῆς ὑπεύθυνος ἐπὶ τῆς ὕλης εἶναι ὁ κ. Ἀ. Μάλμος.

- Βιβλιογραφίαν ἐκ τῆς "Χρυσῆς βιβλιοθήκης" μας τὰ ὅποια εἶναι σπανιώτατα ἢ καὶ μοναδικά πολὺ χρυσομασίαν ἱστορίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

- 1 -

Αὐτόγραφον φερμάνιον τοῦ Σουλτάνου Ἀμπὲτ τοῦ Α΄ ἔτους 1723 διαστάσεων 47x124 ἀραβιστί, ὁ Νουρῆς του (Ἰ. ἢ κορῶνα του) ἔχει γραφεῖ με πτερὸν τὸ μελάνυ συνικῆ, ἡ γραφὴ καλὴ, με ἀποροφυτικὸν τὴν χρυσοσκονή, τὸ θέμα εἶναι περὶ Κρήτης ἀνεγνώσεν εἰς Χανιά ὑπὸ τοῦ τότε Πασά εἰς τὸ Παλάτι Καστελλίου με λαϊκῶς καὶ ἐπισήμως τελετῶν, παρελάσεις, πυροβολισμούς, εἰς τὸ ὑδραγωγεῖον Χανίων ἐρίχον μεγάλη ποσότητα σουμάδας διὰ νὰ τρέξει "σερπέτη" εἰς τὸν λαόν ἀπὸ τὸν χυμὸν τῶν αἰγιδάλων τουσεῦ, εἰς ὅλες τῆς βρῦσες τῆς πόλεως, ὅλοι οἱ Χοτζᾶδες ἐπὶ τῶν Μιναρέδων με μετόπον τὴν Μέκκα στὴν πόλιν καὶ ἐτάπει ὁ προφήτης τῶν Μοσάμεθ. εἰς τὸ κέντρον τῆς πλατείας Χανίων Σλάντζιας ὅπου ἦταν μητροπολιτικὸς Ναὸς τῶν μουσουλμάνων, καὶ τοῦτο ἐδιακρίνετω διότι ὁ μιναρὲς τοῦ ἔχει δύο μπαλκόνια ἐν ἑαυτῷ ἀντιθέσει ὅλων τῶν ἄλλων τῆς πόλεως μας καὶ ἦτο μόνο με ἑνα μπαλκόνιον, (τὰ Χανιά εἶχαν 11 Μιναρέδες) εἰς τὴν πλατείαν λέγω αὐτὴν ἦτο πολυτιμώτατος περίπτερον "Σελαμλίκι" εἰς τὸ ὅποτον προσύρχοντο οἱ ἀρχόντες ὑποχρεωτικῶς με ὑπίσημον ἔνδυμα καὶ εἰσέρχοντο τὴν Δημογεφοντίαν "Ἐφει-αφ" κ.τ.λ. προσφέροντες ἀκίτεδες, ἀσουρέ, μπακλαβά, καὶ νουρνιέ ὅλοι καθὲρ σμένοι σὲ ντιβάνη ὅχει καρέκλες, αἱ Χανούμσαι ποτὲ δὲν ἐλάμβαναν μέρος εἰς δημοσίας ἐμφανίσεις, οὔτε ἐδέχοντο οὔτε ἐπισκέπτοντο. τὸ ἔσπερας διὰ τὸ ἐμψτάσιμον τοῦ ἀναγνώσματος τοῦ φερμανίου ἐγένοντο φωτογραφίαι με τὰ κανδύλις εἰς ὅλους τοὺς Μιναρέδες φαντασμογορικῆ φωτογραφία εἰς τοὺς 11 Μιναρέδες με ἀκρίβεια τοποθετημένα χιλιάδες κανδύλις εἰς ὅλα τὰ μπαλκόνια, μίαν φωτογραφίαν τῆς μεγάλης σιγῆς τῆς ἀσημένιας τοῦ φερμανίου εἰς τὸ Παλάτι Χανίων ἐδημοσιεύσεν ὁ ἀεινήστος Ἰ. Ἡλιάκης, εἰς τὸ βιβλίον του "Ἱστορία ἑξήντα χρόνων" σελίς 16 ἐκδόσις Χανίων 1940.

Μετάφρασιν καὶ σχόλια τοῦ πολυτίμου τούτου εγγράφου θέλομεν μεταφράσει δημοσιεύσει προσεχῶς.

- 2 -

Αὐτόγραφον Δεύτερον φερμάνιον Σουλτάνου ἀνακηρύξεως Πασάν Βάρου τὸν συμπολίτην μας Ἰμπραήμ Πασάν Ἀγαζαδέ ὁ ὅποιος εἶναι ὁ μόνος Πασάς γεννηθῆς, καὶ ἀποθανῶν εἰς Χανιά. ἦτο δὲ ὁ τᾶφος του εἰς τὸ Ντεκεν τοῦ Μεβλουγίδων, διλαδὴ εἰς τὸ Δεσποτικὸν τῶν μουσουλμάνων, εἰς τὸ νῦν Ὀρφανοτροφεῖον Χανίων. τὸ αὐτόγραφον, Σουλτανικὸν τοῦτο εγγράφον με χρυσῶν Ντουρά καὶ με χρυσὸ δακτυλικὸν ἀποτύπωμα τοῦ Σουλτάνου ἀντὶ ὑπογραφῆς, δὲν μετιφράσθη ἀκόμη, εἶναι πολυτελέστατον με συνικῆν μελάνην ὅλη μαύρη καὶ με φιλὰ τοῦ Κορανίου, χρυσά.

Βιβλίον σχιμ. 8 υπό τόν τίτλον " Γεωπονικόν" έν ᾧ περιέχονται Ἐρμη-
νίαι Ὠφέλιμοι περί Σπερματώσεως καρπῶν καί φυτεύσεως δένδρων, -" Ἐπι πε-
ρί Διαφόρων Ἱατρικῶν εἰς πάσ. ασθένειαν- Καί ἄλλων τινῶν- Ἰντυθέν
παρά τοῦ Ἀγαπίου Μοναχοῦ τοῦ Ἀρητός-Βιβλίον ἀναγκαϊότατον διά τόν λαόν.
Ε Ν Ε Τ Ι Η Σ Ι Ι 709. Παρά τῷ Νικολᾷ τῷ Σαρω. Τό ἱατροσόφι τοῦτο προκα-
λί τήν ἐκπληξιν τῆς σήμερον, διά πολούς λόγους σελ. 184.

Χειρόγραφον Κοράνιον ἀραβιστί τοῦ 1640 σελίδες 248 διαστάσεων πού περι-
κλείεται ἐντῶν ενός κυτίου πυρείων, μέ ἐρυθράν καί μαύρην συνικτήν μελάνην
νήν μέ χρυσαῖς διακοσμήσεις ἀδατο, καί πολύ μεταχειρισμένον. μικρογραφί-
κον.

Εὐαγγελιστάριον ἑλληνιστί τὰς Παιδείας τῶν Ἀποστόλων καί Καινή Διαθήκη
ἡ κατά πρότον τυποῦσα εἰς Βιέννην σελ. 302 δεξιογ. σύγχρονον πολυτελεῶς.
ἐπιφυλατόμεθα νά ἐξακριβώσωμεν ἐάν τά στοιχεῖα ἦτο κοινιτά ἢ ἐπί πλανίος
ὅπως ἡ ἐκδοσις Βυτεμπεργίου. ἐπί ζσηκῆς χαρτου.

11ον. Παλαιόν χειρόγραφον Κοράνιον τοῦ 16ου αἰῶνος ἀρίστη γραφή μέ ἀρα-
βουργίματα χρυσοῦ τά κεφαλαία γράμματα, ἀνευ ἀρχῆς εἰς 714 κεφαλαία μέ
77,639, λέξεις, διαστάσεων 14X9 τό ἀνευρον εἰς ἀβλίαν καίταστασιν, τό βι-
βλιοδέτησαν ἐξ ὀλοκίλου εἰς χάρτην χρυσοῦ, περιθώρια σελίδων ἔχουν κόπα
ὑπό χοτζάδων πρὸς τοποθέτησιν εἰς χαίμαλιάσθενῶν, τοῖσμησις τῶν σελίδων
δέν ἔχω κάμει κατ' ὅτι ἀπαγορεύεται νά γράφοντε ἐπί τῶν σελίδων ἀριθμοί.

12ον. Περγαμινή Δέρμα λευκό, ἴσος προβάτου, διαστάσεων 4 πόντους πύρρος
μέ 50 πόντους μίκος γραμμένο ἓνα κεφαλαίον τῆς παλαιᾶς Διαθήκης μέ αἶμα
ἀντί μελάνης ἀραμαϊκῆς γραφῆς ὅλα κεφαλαία. ἀγνόστου χρονολογίας καί τό-
που.

13ον. Βιβλίον Ἡ πρώτη γραφήσα Ἱστορία περί Κρήτης εἰς τήν Ἑλληνικήν
ὑπό Κωνσταντίνου Ἰ. Εἰάνθης ἐκδοσις Ἀθηνῶν 1872, σελίδες 158.

14ον. Ἱερὸν Εὐαγγέλιον εἰς κείμενον καί δημοτικὴν ἐκδοθέν ὑπό τῆς ἀ-
ειμνήστου Βασιλίσσης Ὀλγας τό 1900, εἰς Ἀθήνας σελίδες 808.

15ον. Θεῖον καί Ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἐκδοθέν εἰς Ἀνετίαν τό 1757 ὑπό τοῦ
Ἀλεξάνδρου Καγκελαίου τοποθέν δέ ὑπό Βοκολάου Σάρου. σελ. 356 μέ εὐα-
γγελιστάριον σελίδες 48.

16ον. Βιβλίον Ἡ Νέα φυσιοθεραπεία Γερμανιστεῖ ἐκδοσις Λυφίας 1902 σελί-
δες 1984 τοῦ Φ. Μπίλς μέ τούς θαυμασίους ἐγχρώμους ἀνατομικούς κίναςας,
ὅπου ἔχουν ἐκδοθεῖ μέχρι σήμερον.

17ον. Βιβλίον τό Εὐχολόγιον τό Μέγα ἐκδοσις Βενετίας 1702 ὑπό Διην. Θεοδο-
σίου πλιήρες σελίδες 576.

Σημειώσεις. καί παρατηρήσεις.
Ἡ κατάξις τοῦ καταλόγου δέν γέινεται ἐπιστοκονιμῶς ἀλλά κατὰ σειράν εἰ-
σαγωγῆς εἰς τήν Βιβλιοθήκην μας. βέβαια ὅτι θά ἀναγκάσεται ὁ ἀναγνώστης
νά διέρχεται ὅλον τόν κατάλογον διά νά εὕρη τόν ἐπιθυμούντα τόμον, τοῦτο
ὅμως θά ἔχομεν ὑπ' ὄφιν μας εἰς τό μέλλον.

Ἀπό δυετείαις ἀποφασίσαμεν νά ἐκδόσωμεν εἰς πύτοτελῆ τεύχος δορεῖν τήν
Κρητικὴν Βιβλιογραφίαν τῆς Βιβλιοθήκης μας, ἡ ὅποια περιέχει βιβλία περι-
οδικά, εἰμένα, ἀφορόντα τήν Κρητικὴν 1353 τόν ἀριθμόν, ἀποκόματα ἐφι-
ημερίδων δέν ὑπολογίζοντε, ἀρῆρα ἔχοντα συνέχειαν ὑπολογίζοντε. δέν θά
συμπεριλάβομεν βιβλία πού δέν ἔχομεν εἰς τήν Βιβλιοθήκην μας. διά νά
μῆ παραηγοῦμεθα ὅτι κάμνομεν γενικὴν Κρητικὴν Βιβλιογραφίαν πράγμα
πού θεωροῦμεν ἀδύνατον διότι τά βιβλία περί Κρητικῆς γενικῶς εἶναι πέρα
πολλά καί δυστιχῶς ἀγνόστα.

Οἱ δύο φοιτηταί κ.κ. Θ.Γ. καί Μ.Ν. συνεργάζοντε εἰς τόν καιροτισμόν
ἀπό πάσης ἀπόφews Βιβλιοθήκης μέ ὅλην τήν Βιβλιοθηκονομικήν ἐπιστήμην,
διαθέτοντες προ παντῶς θέλησιν πολυγλωσσίαν, καί χρῆμα μᾶς ἐκλήτουν ἀλη-
θῶς εἰς τόν πλουτισμόν τῆς συλλογῆς τῶν, ὁ κ. Γ. ἐσχημάτησεν μίαν σειράν
γεογραφικῶν χαρτῶν περί Κρήτης ἀνευ προηγουμένου, σπουδαίων εἰς Ἱταλίαν
περισυνέλεξεν ὅτι ἀριστοῦργήματα ἔχει ἐκδοθεῖ περί Κρήτης, πράγμα πού
ἀπογοητεύει τήν τελείως ἀπορον Βιβλιοθήκην μας, ἀλλά οἰκονομοῖται ὅμως
τήν πόλιν μας πλήρως καί δι' αὐτό ἀπευθυνομε τά πλήρη συχαρητήρια μας
τούς ἐπένους μας καί εὐχόμεθα τιν εὐδοκίμησιν τῆς λίας εὐγενούς προσπα-
θείας τῶν πρῶτόνων ἀνθρώπων τοῦ πολιτισμοῦ τῶν φίλων μας κ.κ. Γ. καί Η
δύνανται νά ἐπιτελέσουν, καί εἰς τούς ὁποίους ἡ Βιβλιοθήκη μας ὀφείλει
πολλά.

*Ἀπολαύετέ κατὰ ἱμῶν πορθητάς ἀμοροτάς,
θά' εὐδοκίμῃ ἐν ἀγαθότησιν.*